

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)
SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)
SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,
w sprawie **K. A.**

wnioskodawczynie w przedmiocie zadośćuczynienia
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 20 listopada 2024 r.,
kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawczynie
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 19 grudnia 2023 r., sygn. akt VIII AKa 113/23,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 23 września 2022 r., sygn. akt XII Ko 14/22,

**I. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie;**

**II. zarządza zwrot opłaty od kasacji wniesionej przez
wnioskodawczynię.**

[J.J.]

Jerzy Grubba

Piotr Mirek

Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2022r., sygn. akt II K 777/21 Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie uznał K. A. za winną popełnienia łącznie czterech przestępstw, tj. dwóch z art. 222§1 k.k. i dwóch z art. 266§1 k.k. Czynów tych K. A. dopuściła się w związku z przeprowadzoną wobec niej interwencją funkcjonariuszy Policji w dniu 26 marca 2021r. Uznając, że zostały one popełnione w krótkich odstępach czasu oraz z wykorzystaniem takiej samej sposobności, Sąd Rejonowy, na podstawie art. 222§1 k.k. w zw. z art. 226§1 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. wymierzył K. A. karę grzywny.

Powyższe orzeczenie zostało zmienione wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 września 2022r., wydanym w sprawie o sygn. akt X Ka 406/22, m.in. w ten sposób, że wyeliminował wskazanie, iż czyny 1-4 aktu oskarżenia zostały popełnione w krótkich odstępach czasu oraz z wykorzystaniem takiej samej sposobności, uchylił orzeczenie o wymierzeniu K. A. kary grzywny, przyjął, że przypisane oskarżonej przestępstwa z art. 222§1 k.k. stanowią jeden czyn i w odniesieniu do tego czynu oraz czynów z art. 226§1 k.k., na podstawie art. 59 k.k. odstąpił od wymierzenia jej kary, orzekając jednocześnie świadczenie pieniężne w kwocie 300 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

W dniu 25 marca 2022r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął wniosek pełnomocniczki K. A. o zadośćuczynienie za niewątpliwe niesłuszne zatrzymanie, które miało miejsce w dniu 26 marca 2021r.

Wyrokiem z dnia 23 września 2022r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził na rzecz wnioskodawczynie kwotę 2.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwe niesłusznego zatrzymania w dniu 26 marca 2021r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty (pkt 1), w pozostałym zaś zakresie (co do kwoty 8.000 złotych) oddalił wniosek (pkt 2). Sąd orzekł ponadto o kosztach postępowania (pkt 3 i 4).

Od powyższego orzeczenia apelację wywiodła pełnomocniczka wnioskodawczynie oraz prokurator, który zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść K. A..

Pełnomocniczka K. A. zaskarżyła orzeczenie w części, tj. co do punktu 2 wyroku, stawiając zarzuty:

1. naruszenia przepisów postępowania karnego, które miało wpływ na wydane orzeczenie, tj. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., poprzez pominięcie przeprowadzenia przez sąd dowodu z opinii biegłego psychologa na okoliczność, że krzywdy i jej rozmiarów doznawanych przez wnioskodawczynię spowodowaną zatrzymaniem, a które miały wpływ na pogorszenie się jej stanu fizycznego oraz stanu psychicznego, obniżenie poczucia bezpieczeństwa i zmianę sposobu funkcjonowania w społeczeństwie, a w konsekwencji oparcie wyroku o niepełny materiał dowodowy w sprawie i dokonanie błędnej oceny stanu faktycznego sprawy, w szczególności w zakresie oceny rozmiarów krzywdy doznanej przez wnioskodawczynię, co przełożyło się na przyznanie jej zadośćuczynienia zaniżonej kwocie w stosunku do rzeczywistych rozmiarów krzywdy;
2. naruszenia przepisów prawa materialnego, tj.:
 1. art. 445§1 k.c. w zw. z art. 552§4 k.p.k. poprzez błędną wykładnię polegającą na błędnym uznaniu, że przy określaniu wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę istotne są i mają przeważające znaczenie przesłanki obiektywne, tj. aktualne warunki egzystencji i przeciętna stopa życiowa społeczeństwa, a także poczucie kontrowersji odczuwane przez ogół społeczeństwa w związku z wysokością przyznanego zadośćuczynienia, a pominięcie przy tym wszystkich okoliczności faktycznych sprawy, nadaniu marginalnego znaczenia subiektywnym odczuciom krzywdy towarzyszącym wnioskodawczynie, czy konsekwencje związane z przeprowadzonym wobec niej, opartym na fałszywych zeznaniach funkcjonariuszy policji procesie karnym, i poczuciem traumy, jakiej doświadczyła wnioskodawczynie w wyniku niesłusznego zatrzymania, w sytuacji, gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, okoliczności towarzyszących wpływu pozbawienia wolności na stan psychiczny wnioskodawcy oraz rozmiaru

doznanych cierpień uzasadnia przyznanie zadośćuczynienia w kwocie zgłoszonej finalnie we wniosku;

2. art. 445§1 k.c. w zw. z art. 361§1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że dla określenia wysokości zadośćuczynienia w niniejszej sprawie nie mają znaczenia skutki działań policji, które ujawniły się już po 26 marca 2021r., a w konsekwencji dokonanie błędnego oszacowania odpowiedniej kwoty zadośćuczynienia przyznanej wnioskodawczyni;

Stawiając powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie i przyznanie wnioskodawczyni żądanej kwoty zadośćuczynienia w zakresie w jakim Sąd Okręgowy w Warszawie żądanie oddalił, tj. w kwocie 8 000 złotych.

Prokurator z kolei podniósł zarzuty:

1. obrazy przepisów postępowania, mającej wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424§1 k.k. wyrażającej się dokonaniem ustaleń bez uwzględnienia pełnego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a w szczególności z pominięciem przy ocenie zasadności i zgodności z prawem zatrzymania K. A. zeznań policjantów, w tym w szczególności G. H. i M. P., którzy podjęli interwencję wobec wnioskodawczyni, a następnie zdecydowali o jej zatrzymaniu, które to depozycje nie zostały nawet poddane merytorycznej ocenie, co czyni uzasadnienie orzeczenia wadliwym, bowiem niekompletnym oraz nadaniem nadmiernej wagi złożonemu do akt przez wnioskodawcę nagraniu, które przedstawia wyłącznie ostatnią fazę zdarzenia i jest nieprzydatne dla ustalenia, czy w momencie podjęcia decyzji o zatrzymaniu K. A. istniało uzasadnione przypuszczenie, iż wymieniona popełniła przestępstwo, co skutkowało oparciem rozstrzygnięcia na fragmentarycznie i tendencyjnie dobranych dowodach, a w konsekwencji poczynieniem błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, wyrażających się w ustaleniu, iż zatrzymanie K. A. było niewątpliwie niesłuszne, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, oceniony w swym całokształcie, z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego nie dawał podstaw do takiego stwierdzenia;

2. obrazy przepisów postępowania, mającej wpływ na treść orzeczenia, a to art. 552§1 i §4 k.p.k. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, wyrażające się wadliwym uznaniem, że zatrzymanie wnioskodawczynie w dniu 26 marca 2021r. było niewątpliwie niesłuszne, podczas gdy zgromadzone w sprawie dowody jednoznacznie wskazują, iż zatrzymania K. A. dokonano zgodnie z przepisami prawa, w okolicznościach uprawniających do przypuszczenia, iż popełniła ona przestępstwo i przy spełnieniu przesłanek do zastosowania w sprawie trybu przyspieszonego.

Alternatywnie, na wypadek niepodzielenia powyższego stanowiska, z ostrożność procesowej, prokurator podniósł ponadto zarzut obrazy przepisów postępowania, mającej wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. wyrażającej się w dowolnej ocenie materiału dowodowego, dokonanej z naruszeniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, w tym nadinterpretacji zeznań K. A. co do doznanych przezeń cierpień z powodu cukrzycy i bólów głowy, co skutkowało poczynieniem błędnych ustaleń faktycznych, mających wpływ na treść wyroku, wyrażających się w przyjęciu, że rozmiar krzywd doznanych przez wnioskodawczynię, a spowodowanych zatrzymaniem w dniu 26 marca 2021r. uzasadnia zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia w kwocie 2.000 złotych, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonych dowodów prowadzi do wniosku, iż kwota ustalonego zadośćuczynienia jest rekompensatą wygórowaną.

Formułując powyższe zarzuty prokurator wniósł o oddalenie wniosku w całości, alternatywnie zaś o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez obniżenie wysokości przyznanego wnioskodawczynie zadośćuczynienia do kwoty 500 złotych.

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2023r., sygn. akt VIII AKa 113/23, Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił wniosek K. A. o zasądzenie zadośćuczynienia oraz wniosek o zwrot kosztów zastępstwa procesowego (pkt 1). W pozostałej zaskarżonej części Sąd utrzymał wyrok w mocy (pkt 2). Sąd orzekł ponadto o kosztach postępowania odwoławczego (pkt 3).

Kasację od tego wyroku wywiodła pełnomocniczka wnioskodawczynie, zaskarżając wyrok w części, w której wyrokiem tym sąd 2 instancji utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w części oddalającej roszczenia wnioskodawczynie o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie w dniu

21 kwietnia 2021r., podnosząc zarzut rażącego naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżanego wyroku, tj. art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, którego charakter powoduje wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazanej w art. 439§1 pkt 1 i 2 k.p.k., wobec rozpoznania niniejszej sprawy przez sąd, w którego składzie zasiadały osoby nieuprawnione do orzekania, co spowodowało, że skład orzekający w niniejszej sprawie nie był sądem ustanowionym zgodnie z ustawą”.

Stawiając powyższy zarzut skarżąca wniosła o uchylenie wyroku sądu drugiej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi apelacyjnemu oraz zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania wg. norm przepisanych.

Prokurator, w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wywiedziona w niniejszej sprawie okazała się zasadna wobec ujawnienia się bezwzględnej przyczyny odwoławczej związanej z wadliwą obsadą Sądu II instancji i doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku.

Na wstępie przedstawiania rozważań w niniejszej sprawie odwołać się należy do treści uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020r. (BSA-I-4110-1/20), podkreślając, że wykładnia prawa zawarta w tej uchwale jest obowiązująca i w myśl art. 87 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym wiąże wszystkie składy tego Sądu jako zasada prawna. Jak wynika z treści pkt 2-go tej uchwały: „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”.

Sąd Najwyższy w tym składzie podtrzymuje nadto wielokrotnie wyrażany w innych orzeczeniach tego Sądu pogląd, że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana ustawą o KRS z 2017r., nie jest organem niezależnym od władzy wykonawczej i ustawodawczej, a tym samym nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje art. 187 ust. 1 Konstytucji RP (*vide*: pkt 1 uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego: z dnia 2 czerwca 2022r. - I KZP 2/22).

Konsekwencją powyższego jest konstatacja, że w stosunku do osób, które przystąpiły do konkursów sędziowskich po dniu 17 stycznia 2018r. upadło domniemanie niezawisłości i bezstronności sędziego nominowanego na wniosek owej nowej Krajowej Rady Sądownictwa, a ustalenie czy konkretny sędzia, który uzyskał nominację w opisywanych warunkach, nie jest stronniczy, wymaga przeprowadzenia dowodu bezstronności (gdy przed 2018r. trzeba było wykazać sytuację przeciwną – brak bezstronności).

Ów test bezstronności przeprowadzany jest w oparciu o standard wypracowany przez Europejski Trybunał Praw Człowieka na gruncie sprawy Guðmundur Andri Ástráðsson przeciwko Islandii (wniosek nr 26374/18).

ETPCz wskazał tu, że:

- procedura powoływania sędziów musi zapewniać gwarancje przeciwko niedopuszczalnym formom wpływania i uznaniowości innych władz, zarówno na wstępnym etapie powoływania, jak i w czasie sprawowania urzędu (pkt 224),
- naruszenie prawa w procesie powoływania sędziego może nadać nieprawidłowy charakter jego udziałowi w późniejszym sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości (pkt 226),
- jeżeli w procedurze powoływania sędziego doszło do nieprawidłowości, to w każdej późniejszej sprawie rozpoznawanej z udziałem tego sędziego konieczna może być ocena, czy były one na tyle poważne, że mogły doprowadzić do podważenia zasady bezstronności sądu orzekającego (pkt 234).

Na tle m.in. powyższych uwag ETPCz sformułował trzypunktowy test, w oparciu o który można dokonywać oceny wagi uchybień mających miejsce przy powołaniu sędziego. Zbadać należy zatem, czy:

1. w procesie powoływania sędziego doszło do naruszenia prawa krajowego,

2. naruszenie to miało dostatecznie poważny charakter,
3. zostało ono ustalone i naprawione na szczeblu sądów krajowych.

Dostrzegając te uwagi, a także wskazane wyżej uwarunkowania ustrojowe w postaci roli w procesie nominacji sędziowskich wadliwie powołanej i obsadzonej KRS, w istocie, *a priori*, odpowiedzieć można, że dwa pierwsze kryteria testu zawsze wypadać będą dla nominanta negatywnie. Doszło bowiem do naruszenia prawa krajowego – Konstytucji RP – poprzez złożenie wniosku o powołanie sędziego przez organ ukształtowany odmiennie niż wynika to z jej art. 187 i który poprzez „zbliżenie” do władz politycznych nie spełnia swej ustrojowej roli „stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów” (art. 186 ust. 1). „Naruszenie prawa krajowego” tej rangi zawsze musi być oceniane jako „dostatecznie poważne”. (*vide*: op. cit. uchwała SN z 2 czerwca 2022r).

Tylko zatem sięgnięcie po trzeci punkt przedstawionego wyżej testu pozwala na ustalenie, że konkretny sędzia, który uzyskał nominację w opisywanych warunkach, obiektywnie, z punktu widzenia postronnego obserwatora, może być postrzegany jako bezstronny.

Obecny skład sądu dostrzega, że opisany wyżej test bezstronności był już prowadzony przez Sąd Najwyższy w stosunku do Sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie - X. Y. i X.1 Y.1, i to wielokrotnie. Co do pierwszej wskazanej Sędzi miało to miejsce w sprawach II KK 74/22, II KK 76/23, II KK 296/23, II KK 506/23, II KK 37/23, II KK 297/23, II KO 26/24, II KO 20/24, II KK 168/23, II KK 527/23, II KK 368/22, zaś w stosunku do Sędzi X.1 Y.1 w sprawach II KK 296/23 i II KK 627/23, a także w wielu innych, w których miało to miejsce w związku z orzekaniem w czasie jej delegacji do Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Każdorazowo przeprowadzane analizy kończyły się dla wspomnianych sędziów negatywnym wynikiem testu, co skutkowało uchylaniem zaskarżonych wyroków.

W związku z powyższym nie zachodzi potrzeba ponownego drobiazgowego przywoływania i powtarzania ustaleń dotyczących przebiegu karier zawodowych tych sędziów, ani szczegółów konkursów przeprowadzanych na stanowisko sędziego w Sądzie Apelacyjnym przed KRS. Wystarczające będzie syntetyczne przywołanie

najistotniejszych w tym względzie okoliczności – w tym w ślad za uzasadnieniem wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2024r., sygn. akt II KK 296/23:

1. *Sędzia X. Y. uzyskała nominację do Sądu Apelacyjnego w następstwie udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018r. – uchwała KRS nr [...] z dnia [...] 2018r.;*
2. *poczynając od 2017r., pełniła ona szereg funkcji, których uzyskanie było uzależnione bezpośrednio od decyzji Ministra Sprawiedliwości bądź też w związku z rekomendacją innego przedstawiciela władzy wykonawczej. I tak, z dniem 1 lipca 2018r. powierzono jej obowiązki sędziego Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, na okres sześciu lat. Następnie, od maja 2020r., pełni również funkcję Prezesa Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, pomimo wielu przejawów nadużywania przez Ministra Sprawiedliwości środków dyscyplinowania sędziów w celu zniechęcenia ich do uwzględniania w orzecznictwie standardów wyznaczonych przez trybunały europejskie. Od 2017r. sędzia X. Y. była również wielokrotnie powoływana w skład Komisji Egzaminacyjnych jako przedstawicielka Ministra Sprawiedliwości, zaś na mocy uchwały nr [...] Państwowej Komisji Wyborczej z dnia [...] 2023r. w sprawie powołania komisarzy wyborczych, została powołana na stanowisko Komisarza wyborczego dla Warszawy II. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 166§3 ustawy z dnia z dnia 5 stycznia 2011r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023r., poz. 2408) komisarzy wyborczych powołuje na okres 5 lat Państwowa Komisja Wyborcza na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych;*
3. *w postanowieniu z dnia 24 kwietnia 2023r. (sygn. akt II AKzw 285/23) Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wydanym w składzie jednoosobowym, w którym zasiadała sędzia X. Y., na podstawie art. 40§1 ustawy z dnia z dnia 27 lipca 2001r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych wytknięto Sądowi Okręgowemu w Warszawie uchybienie polegające na oczywistej obrazie przepisu art. 15§2 k.k.w. z powodu powołania się przez ten Sąd na fakt wydania wyroku podlegającego wykonaniu przez skład orzekający, w którym zasiadali sędziowie powołani przez Krajową Radę Sądownictwa*

uksztaltowaną ustawą z dnia 8 grudnia 2017r., co miało stanowić tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439§1 pkt 2 k.p.k. Podstawą wytyku było w istocie zastosowanie przez Sąd Okręgowy w rozpatrywanej sprawie standardu prawa do sądu należycie obsadzonego, który to standard - zdaniem tego Sądu - wynikał z orzecznictwa trybunałów europejskich. Powyższe postanowienie zostało uchylone przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 14 września 2023r., sygn. akt II KO 78/23. Fakt, że SSA X. Y. jednoosobowo jako Sąd Apelacyjny w Warszawie zdecydowała się przystąpić do merytorycznego orzekania w ww. sprawie, wbrew treści zasady nemo iudex in causa sua, stanowi okoliczność rzutującą na ocenę instytucjonalnej bezstronności Sądu odwoławczego orzekającego z jej udziałem w sprawie.

4. Sędzia X.1 Y.1 została powołana na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie w dniu [...] 2022r. w procedurze zainicjowanej uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia [...] 2022r.;
5. jeszcze jako sędzia Sądu Okręgowego delegowana do Sądu Apelacyjnego, decyzją Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych sędziego P. S., sędzia X.1 Y.1 została powołana na stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie;
6. wkrótce po objęciu funkcji Prezesa SA przez sędziego P. S. otrzymała uprawnienie do zastępowania Przewodniczącego Wydziału II Karnego – po jego udaniu się na urlop – pomimo tego, że w Wydziale tym byli inni sędziowie dłużej pełniący urzędy sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie, a Przewodniczący Wydziału wyznaczył swojego zastępcę na czas nieobecności. Co więcej, udzielona przez Ministra Sprawiedliwości delegacja obejmowała wyłącznie pełnienie obowiązków sędziego, a nie wykonywanie czynności administracyjnych;
7. po zwolnieniu z funkcji Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędziego J. L., X.1 Y.1 objęła tę etatową funkcję (a w 2023r. funkcję Przewodniczącego VIII Wydziału Karnego). W podziale czynności sędziów II Wydziału Karnego obowiązujących od dnia 16 czerwca 2023r. to właśnie jej oraz sędziemu P. S. i SSO del. do SA P. B. powierzono

rozpoznawanie w ramach sekcji zażaleniuwnioskowej wniosków o wyłączenie sędziego, z wyłączeniem od rozpoznawania przedmiotowych spraw pozostałych sędziów orzekających w II Wydziale Karnym (protokół posiedzenia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Warszawie nr 14/2023 z dnia 15 czerwca 2023 r. – pkt 12);

8. *wszystko powyższe działa się w okresie intensywnego podejmowania czynności dyscyplinarnych przez organy, w skład w których wchodziła sędzia X.1 Y.1, w odniesieniu do sędziów krytycznych względem reformy wymiaru sprawiedliwości naruszającej zasadę trójpodziału władzy, w związku z ich orzecznictwem prokonstytucyjnym i prokonwencyjnym. Powiązania sędzi X.1 Y.1 z osobami funkcyjnymi, realizującymi kierunki wytyczone przez Ministra Sprawiedliwości, wskazują w sposób bezpośredni na akceptację przez tę sędzię destrukcyjnych dla polskiego wymiaru sprawiedliwości działań władzy ustawodawczej, a przede wszystkim wykonawczej i ponadprzeciętnym i nieuzasadnionym doświadczeniem zawodowym w Sądzie Apelacyjnym zaufaniu, jakim została ona obdarzona przez kierownictwo tego Sądu i Ministerstwa Sprawiedliwości. Powyższe należy z kolei wiązać z dynamicznymi postępami w jej karierze zawodowej, nieznajującymi jednoznacznego potwierdzenia w doświadczeniu orzeczniczym;*
9. *ponadto, w 2022r. sędzia X.1 Y.1 udzieliła swojego poparcia D. D. jako kandydatowi do Krajowej Rady Sądownictwa, która od 2018r. jest organem nieodpowiadającym konstytucyjnej charakterystyce. Uznać należy, że złożenie podpisu pod listą poparcia kandydata do Krajowej Rady Sądownictwa, której niekonstytucyjny status w sposób jednoznaczny został określony w orzecznictwie sądów polskich i trybunałów międzynarodowych, jednoznacznie w odbiorze zewnętrznym był i jest odczytywany jako szczególne wsparcie i powiązanie z władzą wykonawczą w okresie, w którym zmierzała ona wprost do ograniczenia niezawisłości i niezależności władzy sądowniczej.*

Wyżej omówione okoliczności przesądzają o stwierdzeniu wystąpienia w odniesieniu do sędziów SA X. Y. i X.1 Y.1 bezwzględnej przesłanki odwoławczej

z art. 439§1 pkt 2 k.p.k. Skoro bowiem wskazane sędzie uzyskały awanse na stanowiska sędziego Sądu Apelacyjnego w wadliwej procedurze, z uwagi na poparcie udzielane władzy wykonawczej w okresie systemowego naruszania przez nią zasad praworządności i trójpodziału władzy, wyrażając swoją postawą poparcie dla dokonywanych zamachów na niezależność i bezstronność sądów, to sąd z udziałem takich sędziów nie będzie w odbiorze zewnętrznym postrzegany jako sąd w pełni bezstronny i niezawisły.

Nie bez znaczenia, w kontekście powyższych uwag, pozostają okoliczności niniejszej sprawy, w tym charakter działań podejmowanych przez K. A. k, posiadających swój polityczny wydźwięk. Wnioskodawczyni jest rozpoznawalna w przestrzeni publicznej ze względu na powtarzające się otwarte manifestowanie sprzeciwu wobec działań politycznych mających destrukcyjny wpływ na podstawowe wartości demokratycznego państwa prawnego.

Ewidentnie polityczny charakter przedmiotowej sprawy uwydatnia tylko wątpliwości, czy w II instancji rozpoznał ją Sąd niezawisły i bezstronny.

Wobec uwag poczynionych wyżej, zaskarżony wyrok należało uchylić, a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Procedując powtórnie Sąd Apelacyjny winien zadbać, aby rozpoznanie sprawy zostało przeprowadzone w składzie nie rodzącym wątpliwości co do jego niezawisłości i bezstronności.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]

Jerzy Grubba Piotr Mirek Włodzimierz Wróbel